

Bruxelles, den 23. maj 2023
(OR. en)

9616/23

RECH 190
EDUC 169
PI 77
DIGIT 96

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
dato:	23. maj 2023
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	8827/23
Vedr.:	Gennemsigtig, åben, pålidelig og uvildig videnskabelig publicering af høj kvalitet – Rådets konklusioner (godkendt den 23. maj 2023)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om gennemsigtig, åben, pålidelig og retfærdig videnskabelig publicering af høj kvalitet, som Rådet godkendte på 3949. samling den 23. maj 2023.

**RÅDETS KONKLUSIONER OM GENNEMSIGTIG, ÅBEN, PÅLIDELIG OG
RETFÆRDIG VIDENSKABELIG PUBLICERING AF HØJ KVALITET**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM

- sine konklusioner af 1. december 2015 om forskningsintegritet¹, som anerkender betydningen af åben videnskab som en mekanisme til at styrke forskningsintegriteten og omvendt
- sine konklusioner af 27. maj 2016 om overgangen til et system for åben videnskab², som anerkender, at åben videnskab har potentiale til at øge kvaliteten og konsekvenserne af videnskab til gavn for samfundet
- sin henstilling af 5. april 2022 om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser³, som understreger betydningen af pilotprojekter med og afprøvning af open source-løsninger med henblik på at overvinde fælles udfordringer og dermed bidrage til de videregående uddannelsessystemers interoperabilitet, digitale parathed, datasuverænitet og ansvar

¹ 14853/15.

² 9526/16.

³ EUT C 160 af 13.4.2022, s. 1.

- sine konklusioner af 10. juni 2022 om principper og værdier for internationalt samarbejde inden for forskning og innovation⁴, som tilskynder til åben videnskab med henblik på at tilstræbe gensidig konsolidering og formidling af forskningsresultater gennem rammer og strategier, der fokuserer på åben og umiddelbar adgang til videnskabelige publikationer, og støtter forskeres ret til åbent at offentliggøre, dele, formidle og kommunikere resultaterne af og dataene fra deres forskning, herunder gennem uddannelse og undervisning, samt til at deltage i repræsentative faglige eller akademiske organisationer uden at blive stillet ringere, censureret eller forskelsbehandlet af det system, de arbejder i
- sine konklusioner af 10. juni 2022 om forskningsvurdering og gennemførelse af åben videnskab⁵, som understreger behovet for uhindret adgang til og genanvendelse af offentligt finansierede forskningsresultater, publikationer og data til forskningsformål og fremhæver fordelene ved åben videnskab og ved umiddelbar fri adgang til forskningspublikationer og ved flersprogethed med henblik på en bredere formidling af forskningsresultater,

På vej mod et åbent, retfærdigt og bæredygtigt system for videnskabelig publicering

1. MINDER OM, at videnskabelig publicering gennem tidsskrifter i øjeblikket er det primære akademiske middel til formidling af forskningsresultater og ny videnskabelig viden; GENTAGER betydningen af at fremskynde overgangen til åben videnskab for at forbedre forskningens kvalitet, effektivitet og indvirkning ved at fremme forskningsresultaters gennemsigtighed, tilgængelighed, mangfoldighed, genanvendelighed, reproducerbarhed og pålidelighed, at åben adgang til videnskabelige publikationer, herunder genanvendelse heraf, er et af de centrale elementer i et system for åben videnskab, og at der skal gøres en indsats for at sikre, at videnskabelig publicering understøtter disse mål;

⁴ 10125/22.

⁵ 10126/22.

2. BEMÆRKER, at den digitale omstilling til trods for sine udfordringer fortsat skaber muligheder for nye metoder til effektiv og virkningsfuld videnskabelig publicering såsom onlinepubliceringsværktøjer, -registre og -platforme for en lang række forskningsresultater på alle områder, både på nationalt og europæisk plan, men at en stor del af det nuværende system er baseret på forretnings- og driftsmodeller, der endnu ikke fuldt ud har udnyttet digitaliseringspotentialer, navnlig i forbindelse med det stigende antal stadig vigtigere forskningsresultater såsom datasæt, software og forskningsprotokoller, og UNDERSTREGER betydningen af at investere i e-infrastruktur, digitale og innovative værktøjer og kapaciteter;
3. PÅPEGER, at videnskabelig publicering bør støtte grundlæggende principper om akademisk frihed, forskningsintegritet og videnskabelig topkvalitet samt maksimal tilgængelighed og genanvendelighed af forskningsresultater og samtidig støtte forskersamfund og deres tværfaglige samarbejde, og UNDERSTREGER, at den videnskabelige praksis til sikring af reproducerbarhed, gennemsigtighed, deling, stringens og samarbejde er vigtige midler til at opnå et publiceringssystem, der reagerer på udfordringerne i demokratiske, moderne og digitaliserede samfund; FREMHÆVER, at umiddelbar og ubegrænset åben adgang bør være normen i forbindelse med publicering af forskning, der involverer offentlige midler, med gennemsigtige priser, som står i et rimeligt forhold til publikationstjenesterne, og hvor omkostningerne ikke dækkes af individuelle forfattere eller læsere;

Støtte til mangfoldighed og sikring af lighed inden for videnskabelig publicering

4. ANERKENDER, at publiceringspraksis varierer på tværs af fagområder, og UNDERSTREGER, at visse publikationsformater såsom monografier, bøger og formater med lang tekst, navnlig inden for samfundsvidenskab og humaniora, fortsat bør støttes, samtidig med at publicering med åben adgang fremmes, og der gives mulighed for, at en række forskellige formater kan eksistere side om side, og at der kan publiceres på en række sprog;

5. BEMÆRKER, at det nuværende system for videnskabelig publicering drives af forskellige profitsøgende og ikkeprofitsøgende organisationer, og KONSTATERER med bekymring, at de stigende omkostninger ved betalingsmure for adgang til videnskabelige publikationer og for videnskabelig publicering skaber uligheder og bliver uholdbare for offentlige forskningsbidragydere og institutioner med ansvar for anvendelse af offentlige midler, hvorved der bliver færre midler til rådighed til forskning;
6. FREMHÆVER betydningen af ikkeprofitsøgende modeller for videnskabelig publicering med åben adgang, hvor der ikke opkræves afgifter af forfattere eller læsere, og hvor forfattere kan publicere deres arbejde uden finansiering/institutionelle udvælgelseskriterier; BEMÆRKER de forskellige modeller, der ikke er afhængige af afgifter for behandling af artikler eller lignende enhedsafgifter, og UNDERSTREGER betydningen af at støtte udviklingen af sådanne modeller ledet af offentlige forskningsorganisationer;
7. PÅPEGER, at det er afgørende at undgå situationer, hvor forskere er begrænsede i deres valg af publikationskanaler på grund af finansiell formåen snarere end kvalitetskriterier, og hvor adgangen til forskningspublikationer er begrænset af betalingsmure; SER POSITIVT PÅ koordineringen inden for EU og med globale partnere for at støtte lighed inden for videnskabelig publicering under hensyntagen til UNESCO's henstilling om åben videnskab⁶;

Styrkelse af tilliden og sikring af høj kvalitet, gennemsigtighed og integritet inden for videnskabelig publicering

8. UNDERSTREGER, at akademisk frihed omfatter retten til frit at definere forskningsspørgsmål, vælge og udvikle teorier, indsamle empirisk materiale, anvende videnskabelige forskningsmetoder, sætte spørgsmålstegn ved anerkendt viden og fremsætte nye idéer og indebærer retten til at dele, formidle og publicere resultaterne heraf, herunder gennem uddannelse og undervisning, og FREMHÆVER, at enhver begrænsning af denne praksis er en trussel mod den akademiske frihed og forskningsintegriteten;

⁶ [UNESCO Recommendation on Open Science – UNESCO Digital Library](#).

9. FREMHÆVER, at en grundig fagfællebedømmelse bør vedblive med at være væsentlig for videnskabelig publicering, hvor forskere tager ansvar for fagfællebedømmelse og yder ekspertrådgivning i redaktionsudvalg og dermed sikrer videnskabelige standarder, validitet og kvalitet af forskningen; PÅPEGER, at fagfællebedømmelse bør vedblive med at opbygge og opretholde forskningsintegritet og tillid til videnskab, også ved, at publikationer, der ikke er valide, trækkes tilbage; ANERKENDER, at fagfællebedømmelsessystemet i øjeblikket står over for forskellige udfordringer, f.eks. et øget antal indsendelser og bedømmertræthed; UNDERSTREGER behovet for at fremme gennemsigtighed gennem åben fagfællebedømmelsespraksis og for at anerkende og belønne forskere for fagfællebedømmelse;
10. FREMHÆVER, at reproducerbarhed er et centralt kendetegn ved forskningskvalitet, som er tæt forbundet med forskningsgennemsigtighed og -integritet, og at manglende reproducerbarhed kan have negativ indvirkning på videnskabelige fremskridt og på tilliden til videnskab;

Vejen frem

Rammebetingelser

11. TILSKYNDER medlemsstaterne og Kommissionen TIL at øge støtten til udvikling af indbyrdes tilpassede institutionelle og finansieringsmæssige politikker og strategier vedrørende ikkeprofitsøgende modeller for videnskabelig publicering med åben adgang i flere formater i Europa uden omkostninger for forfattere eller læsere og TIL at fastlægge og gennemføre køreplaner eller handlingsplaner for en betydelig udvidelse af sådanne publiceringsmodeller;

12. SER MED TILFREDSHED PÅ, at en række medlemsstater har indført sekundære publikationsrettigheder i deres nationale ophavsretslovgivning, hvilket muliggør åben adgang til videnskabelige publikationer, der involverer offentlige midler; TILSKYNDER Kommissionen TIL i forbindelse med EFR-tiltag 2 på politikdagsordenen for EFR for 2022-2024 at undersøge og foreslå foranstaltninger på EU-plan med henblik på at fjerne hindringer for adgang til og genanvendelse af offentligt finansierede forskningsresultater samt publikationer og data til forskningsformål, idet forfatterens samtykke garanteres; OPFORDRER medlemsstaterne TIL at ajourføre deres nationale politikker og retningslinjer for åben adgang med henblik på umiddelbart at gøre videnskabelige publikationer frit tilgængelige i henhold til åbne licenser og TIL at anvende FAIR-principperne (søgbare, tilgængelige, interoperable og genanvendelige) og princippet "så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt" på forskningsdata under hensyntagen til OECD's henstilling om adgang til forskningsdata hidrørende fra offentlig finansiering⁷;
13. FREMHÆVER behovet for en ændring af forskningskulturen, der anerkender forskellige forskningsaktiviteter, med det overordnede mål at maksimere forskningens høje kvalitet og indvirkning; SER i denne forbindelse MED TILFREDSHED PÅ aktiviteterne i Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA) og TILSKYNDER TIL tæt dialog mellem interessenter, medlemsstaterne, Kommissionen og associerede lande i forbindelse med reform af forskningsvurdering i samarbejde med globale partnere;
14. BEMÆRKER, at manglen på data og pålidelige oplysninger om den videnskabelige publicerings tilstand, herunder omkostninger og bibliometriske data, hindrer fremme af politikudvikling, -gennemførelse og -evaluering vedrørende åben adgang og svækker medlemsstaternes og forskningsorganisationernes position i forhandlinger med kommercielle udgivere; ANERKENDER den igangværende udvikling med hensyn til at overvåge fremskridtene hen imod åben videnskab inden for rammerne af den europæiske åbne videnskabscloud baseret på national overvågning og fælles kvalitative og kvantitative indikatorer; TILSKYNDER medlemsstaterne og Kommissionen TIL at fremskynde denne udvikling og mindske fragmenteringen af overvågningsinitiativer ved at inddrage overvågning af åben videnskab i EFR-overvågningsmekanismen og TIL at bestrebe sig på at sikre, at overvågningsdataene overholder FAIR-principperne;

⁷ [Recommendation of the OECD Council concerning Access to Research Data from Public Funding – OECD.](#)

Kapaciteter: infrastrukturer og færdigheder

15. VEDBLIVER MED at tilskynde medlemsstaterne til at støtte, at Open Research Europe gøres til en kollektiv, ikkeprofitsøgende forskningspubliceringstjeneste i stor skala med åben adgang til gavn for offentligheden, og til at fremme og støtte andre emnespecifikke og nationale ikkeprofitsøgende publiceringsplatforme og -modeller med åben adgang, der stiller publiceringstjenester af høj kvalitet til rådighed for forskere og, når det er muligt og hensigtsmæssigt, er sammenkoblede på europæisk plan med henblik på øget kapacitet, effektivitet, anvendelighed og omkostningseffektivitet;
16. TILSKYNDER medlemsstaterne og Kommissionen TIL at investere i og fremme interoperable ikkeprofitsøgende infrastrukturer til publicering baseret på open source-software og åbne standarder for at undgå fastlåsnings af tjenester samt ejendomsretligt beskyttede systemer og TIL at sammenkoble disse infrastrukturer med den europæiske åbne videnskabscloud;
17. TILSKYNDER medlemsstaterne og Kommissionen TIL at udvikle gensidige læringsøvelser om fagfællebedømmelse, der omfatter principper og praksis, hvordan gennemsigtighed fremmes, og hvordan fagfællebedømmelsesaktiviteter anerkendes og belønnes, når forskere vurderes;
18. TILSKYNDER medlemsstaterne og Kommissionen TIL at træffe foranstaltninger for at fremme institutionel kapacitetsopbygning og for at øge forskeres viden om intellektuelle ejendomsrettigheder og deres værdi, herunder konsekvenserne af ophavsretsoverførsler fra forfattere til udgivere og betydningen af forskeres strategiske forvaltning af intellektuel ejendomsret med hensyn til at lette umiddelbar og ubegrænset åben adgang til videnskabelige publikationer;
19. OPFORDRER medlemsstaterne og Kommissionen TIL at tilpasse deres politikker for og henstillinger om åben adgang og åben videnskab til pagten for forskning og innovation i Europa⁸ og The European Code of Conduct for Research Integrity (den europæiske adfærdskodeks for forskningsintegritet) fra European Federation of Academies of Sciences and Humanities⁹ og UNDERSTREGER, at det ved tilpasningen er væsentligt at udvikle uddannelse og materialer, der støtter forskere i deres bestræbelser på at anvende principperne for åben videnskab, og samtidig sikre, at høje standarder for forskningsintegritet overholdes;

⁸ EUT L 431 af 2.12.2021, s. 1.

⁹ [ALLEA-European-Code-of-Conduct-for-Research-Integrity-2017.pdf](#).

20. OPFORDRER medlemsstaterne TIL i samarbejde med Kommissionen på en systematisk måde at håndtere problemet med prædatorisk publicering og TIL at fremme og støtte uddannelse i ansvarlig, åben og etisk publiceringspraksis for studerende og forskere i alle karrierefaser og derved give dem de færdigheder og kompetencer, som de har brug for, samt TIL at sikre passende uddannelse i og bevidsthed om prædatorisk, tvivlsom og vildledende publiceringspraksis af lav kvalitet og dennes negative indvirkning på forskningens pålidelighed.
-